

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/219/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514202216
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2514202216.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej, v spore žalobkyne: F. N., nar. XX. F. XXXX, trvalý pobyt L. XX/XX, M., zastúpená: RS legal s.r.o., Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO: 36 864 358, proti žalovanému: B. X., nar. X. F. XXXX, trvalý pobyt Z. XXXX/XX, B., zastúpený M&M Legal s.r.o., Drieňová 27, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 683 325, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného a o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 15. februára 2019 č. k. 15C/93/2014-467, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patria hnutelné veci (a/ až q/), zostatok na účte žalobkyne a na účte žalovaného (I.). Súčasne prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne osobné motorové vozidlo Škoda Octavia, LED LCD TV Samsung, fritézu, zostatok na účte žalobkyne, všetko spolu v hodnote 5.925,60 eur a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal osobné motorové vozidlo SEAT Alhambra, spáľňu zn. Emanuele, truhlicovú mrazničku, práčku, záclony, šijací stroj, osobný počítač, Blue ray prehrávač, 2 ks barové stoličky, tlačiareň HP, pracovné náradie, 2 ks lehátka, stojacu lampu, bazén TAMPA, zostatok na účte žalovaného, všetko spolu v hodnote 14.261,25 eur (II.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom vyrovnania podielov sumu 25.182,76 eur (III.). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (IV.). G., a.s. bol priznaný nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 50 % (V.) a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % (VI.). Štátu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 50 % (VII.) a voči žalovanému v rozsahu 50 % (VIII.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 143, § 144, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, ods. 3, § 150 OZ (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že zo zhodných vyjadrení strán sporu mal za preukázanú masu hnutelných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), s výnimkou motorového vozidla SEAT Alhambra, pri ktorom vychádzal zo zhodných tvrdení strán len ohľadom hodnoty vecí v čase vyporiadania BSM a hodnoty uvedené vo výroku I. rozsudku. Bolo tiež preukázané, že do masy BSM patria finančné prostriedky na účte žalovanej vo výške 735,60 eur a finančné prostriedky žalovaného vo výške 2.256,25 eur, ktoré boli prikázané do vlastníctva toho z manželov, ktorý bol majiteľom konkrétneho účtu. Vo vzťahu k motorovému vozidlu SEAT Alhambra súd prvej inštancie vychádzal zo skutočností, že bolo zakúpené za trvania manželstva, pričom žalovaný tvrdil, že do BSM nepatrí, pretože ho kúpil z finančných prostriedkov darovaných jeho bratom 28.12.2013. Žalobkyňa predloženú darovaciu zmluvu, ako aj vyhlásenie brata žalovaného, spochybnila a označila za účelovo vyhotovené. Ak v konaní o vyporiadanie BSM niektorá zo strán tvrdí, že určité veci do vyporiadania nepatria, musí svoje tvrdenie hodnoverným spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti, preukázať. Dôkazné bremeno v otázke, že motorové vozidlo bolo nadobudnuté žalovaným z finančných prostriedkov patriacich do

jeho výlučného vlastníctva zaťažovalo žalovaného. Hoci žalovaný preukázal uzavretie darovacej zmluvy, nepreukázal samotné prevzatie sumy 11.000 eur od darcu. Podľa dojednania v darovacej zmluve sa darca zaviazal odovzdať darovanému dar v hotovosti pri podpise zmluvy. Skutočnosť, že k takémuto odovzdaniu finančných prostriedkov došlo, žalovaný nepreukázal. Čestné prehlásenie brata žalovaného bolo len proklamovaním samotného obsahu darovacej zmluvy, avšak samotnú skutočnosť prevzatia daru žalovaným nepreukázalo. Vzhľadom k tomu, že žalovaný výsluch brata nenavrhol, súd tento dôkaz nemohol vykonať. Žalovaný preto nepreukázal skutočnosť, že dňa 08.01.2014 vyplatil kúpnu cenu za uvedené motorové vozidlo práve z prostriedkov získaných darovaním. Tvrdenia žalovaného oslabuje aj skutočnosť, že medzi dátumom tvrdeného darovania 21.12.2013 a samotnou kúpou motorového vozidla, uplynuli takmer 3 týždne. Z výpisu účtu žalovaného je zrejmé, že okrem výberu sumy 8.000 eur 28.11.2013, žalovaný vykonal výber sumy 200,--- eur 10.12.2013, dňa 10.12.2013 výber 1.200 eur, dňa 17.12.2013 výber 1.200 eur a 18.12.2013 výber 250 eur. Žalovaný tak v rozhodnej dobe mohol disponovať s hotovosťou prevyšujúcou kúpnu cenu motorového vozidla. Motorové vozidlo preto patrí do masy BSM.

2. Z dôvodu preukázania, že na dlh vzniknutý z úveru poskytnutému žalovanému pred uzavretím manželstva bolo zo spoločných prostriedkov zaplatené celkovo 26.840,89 eur, je žalovaný povinný nahradiť to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na jeho ostatný majetok, teda sumu 13.420,44 eur. Žalovaný počas trvania manželstva 5.11.2007 uzavrel s G., a.s. zmluvu o bezúčelovom splátkovom úvere, na základe ktorej mu mohol byť poskytnutý úver vo výške 11.451,90 eur, z ktorej zmluvy vznikli práva a povinnosti len žalovanému, preto nešlo o spoločný majetok manželov, ale o osobný dlh, ktorý nepatrí do BSM. Na tento dlh vzniknutý z úveru poskytnutého žalovanému počas trvania manželstva, bolo zo spoločných prostriedkov uhradených celkovo 7.588,98 eur, preto bol žalovaný povinný nahradiť polovicu zo spoločne vynaložených prostriedkov na jeho ostatný majetok 3.794,49 eur. Z potvrdení X. N., Ing. B. M. a F. K. nevyplývalo, že finančné prostriedky použité na výlučný majetok žalovaného presiahli uvedenú sumu. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný dňa 28.11.2013 zo svojho účtu vybral sumu 8.000 eur a žalobkyňa žiadala, aby uvedenú sumu, ktorú žalovaný použil pre svoju potrebu, súd zohľadnil, zahrnutím do spoločného majetku. Ak jeden z manželov za trvania manželstva vybral z účtu peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom BSM, nesie dôkazné bremeno o tom, že ich použil na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku BSM. Dôkazným bremenom v prípade použitia výberu z účtu je zaťažený ten z manželov, ktorý peniaze vybral (do BSM nebudú zahrnuté, ak bude preukázané ich použitie v súlade s § 144 OZ a nasl.). Žalovaný tvrdil, že sumu 8.000 eur vybral z dôvodu havarijného stavu (musel dať urobiť kúrenie), ktoré tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázal. Ak išlo o opravu kúrenia vo výlučnom majetku žalovaného, je v prípade preukázania takýchto investícií (rodinný dom bol vo výlučnom vlastníctve žalovaného) sumu 8.000 eur nutné v rámci vyporiadania zohľadniť, ako to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na výlučný majetok jedného z manželov. Žalovaný je preto povinný uhradiť žalobkyni z tohto titulu polovicu (4.000 eur). Žalobkyňa počas trvania manželstva predala motorové vozidlo SEAT Inca, patriaceho do BSM za sumu 400 eur a keďže podľa vlastného potvrdenia si predmetnú sumu ponechala, je povinná nahradiť polovicu žalobcovi. Tvrdenie, že hodnota vozidla bola 2.300 eur nebolo preukázané a samotná skutočnosť, že jeden z manželov za trvania manželstva predal hnutelnú vec pod jej trhovú cenu, nezakladá právo druhého manžela na zníženie vyrovnávacieho podielu o zodpovedajúcu časť rozdielu kúpnej ceny. Žalobkyňa použila sumu 400 eur v rozpore s § 144 OZ, keďže veci aj finančné prostriedky užívajú obaja manželia spoločne. Vyporiadací podiel žalobkyne sa preto musel znížiť o polovicu sumy 400 eur. Žalovaný žiadal, aby bolo zohľadnené platenie nájomného žalobkyňou vo výške 400 eur mesačne za obdobie od 1.9.2013 do 31.3.2014. Ak jeden z manželov za trvania manželstva (spravidla v mesiacoch vedúcich k právoplatnému rozvodu) opustí spoločnú domácnosť a za účelom zabezpečenia svojej bytovej otázky uzavrie nájomnú zmluvu na byt, nemožno tieto výdavky zohľadniť v rámci vyporiadania BSM, keďže nejde o výdavky vynaložené na výlučný majetok žalobkyne. Za situácie, keď druhý manžel je spoluvlastníkom nehnuteľnosti, ktorej náklady na údržbu a energie hradí z prostriedkov patriacich do BSM, postup navrhovaný žalovaným by zakladal značnú nerovnosť a bol by nespravodlivý. Pri poisťovacích zmluvách týkajúcich sa poistenia osôb je nevyhnutné vychádzať zo zásad použitých pri iných zmluvách a do BSM patrí aj plnenie z poisťovnej zmluvy, pokiaľ bolo za trvania manželstva v prospech ktoréhokoľvek z manželov realizované. Žalobkyni bola vrátená suma 418,47 eur po zániku BSM a preto na vyplatenie tejto sumy nebolo možné prihladať (nebolo preukázané, by nárok na vyplatenie uvedenej sumy vznikol žalobkyni za trvania manželstva). Pokiaľ ide o platby poisťovného platené za trvania manželstva zo spoločného majetku na osobné a dobrovoľné poistenie jedného z manželov, nemožno posudzovať tieto platby ako náklady vynaložené na osobný majetok

manžela. Peniaze boli spotrebované so súhlasom oboch manželov, je potrebné skúmať aký je stav poisťky v dobe zániku manželstva, aké nároky z poisťky vyplývajú, prípadne aké odbavné by bolo k tomuto dňu poisťovňou vyplatené. Žalovaný však v záverečnej reči uviedol, že komerčná poisťka žalobkyne vo Wüstenrot do BSM nepatrí. Za účelom zistenia odkupnej hodnoty poisťky žalobkyne ku dňu zániku BSM nenavrhol vykonanie dokazovania. Nebola tak preukázaná odkupná hodnota poisťky a nebolo možné na uvedené prihladiť pri vyporiadaní BSM. Žalobkyňa tiež žiadala, aby súd zohľadnil skutočnosť, že žalobkyňa odovzdala žalovanému 1.500 eur a prevzala od neho osobné motorové vozidlo (medzi stranami sporu malo dôjsť v januári 2014 čiastočne k vyporiadaniu BSM). Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie však nemal za preukázané platné uzavretie dohody o čiastočnom vyporiadaní BSM. Žalobkyňa nepreukázala odovzdanie sumy 1.500 eur. Akékoľvek plnenie jedného z bývalých manželov voči druhému z neplatne uzatvorenej dohody o čiastočnom vyporiadaní BSM, je plnením bez právneho dôvodu, teda ide o osobitný právny nárok, ktorý nie je možné zohľadniť. Žalovaný žiadal prihladiť aj na skutočnosť, že pri kúpe motorového vozidla Škoda Octavia dňa 05.09.2010 za 11.500 eur, ktoré je súčasťou BSM, bola zohľadnená suma 3.000 eur ako hodnota osobného motorového vozidla SEAT Ibiza, ktoré bolo výlučným vlastníctvom žalovaného a jeho hodnota bola započítaná na kúpnu motorového vozidla Škoda Octavia vo výške 3.000 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa nejednalo o zápočet, teda o nárok žalovaného na nahradenie toho, čo sa z jeho výlučného majetku vynaložilo na spoločný majetok manželov, sa nejedná. Žalovaný uvedeného dňa uzavrel dve kúpne zmluvy, v ktorých vystupoval ako kupujúci (predmetom bolo motorové vozidlo Škoda Octavia) a ako predávajúci, kde predmetom zmluvy bolo motorové vozidlo SEAT Ibiza. Uvedené zmluvy boli uzavreté s odlišnými subjektami (M. O. a S Auto, s.r.o.). Žalovaný preukázal, že za vozidlo Škoda Octavia vyplatil uvedenej obchodnej spoločnosti 11.500 eur. Z ustanovení uvedenej zmluvy však nevyplývalo, že by predávajúci S Auto s.r.o. z dôvodu kúpy vozidla SEAT Ibiza M. O., za kúpnu cenu 3.000 eur, o uvedenú sumu kúpnu cenu znížil. Žalovaný tak nepreukázal, že došlo k započítaniu pohľadávok. Žalovaný pritom tvrdil, že kúpna cena 3.000 eur bola započítaná na kúpu motorového vozidla Škoda Octavia. Preto na vnesenie uvedenej sumy žalovaným do BSM nebolo možné prihladiť. Súd prvej inštancie vyporiadal aktíva patriace do BSM v celkovej výške 20.186,85 eur (5.925,60 eur ako súčet hodnoty hnutelných vecí a zostatku na účte žalobkyne a 14.261,25 eur, ďalej ako súčet hodnoty hnutelných vecí prikázaných žalovanému, spolu so zostatkom na jeho účte). Súd prvej inštancie vychádzal z rovnosti podielov obidvoch strán. Bolo potrebné zohľadniť rozdiel hodnoty prikázaných hnutelných vecí vrátane zostatku na účte a polovicu tejto sumy 4.167,82 eur (14.261,25 eur - 5.925,60 eur, t.j. 8.335,65 eur) a polovicu tejto sumy uložil žalovanému zaplatiť žalobkyňa na vyrovnanie podielu. Bolo potrebné totiž zohľadniť to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na výlučný majetok žalovaného vo výške 13.420,45 eur, ako polovica z platu uhradených počas trvania manželstva na hypotekárny úver žalovaného. Ako aj to čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na výlučný majetok žalovaného 3.794,49 eur ako polovica z platu uhradených počas trvania manželstva na spotrebný úver žalovaného, ako aj polovica finančných prostriedkov vybraných z účtu žalovaného 28.11.2013, u ktorých nepreukázal, že boli použité v súlade s § 144 OZ vo výške 4.000 eur. Vyrovňací podiel preto predstavoval sumu 25.382,76 eur. Z uvedenej sumy bolo nutné odpočítať sumu 200 eur (polovica sumy 400 eur, ktorú žalobkyňa získala predajom motorového vozidla SEAT Inca a nepreukázala jej použitie v súlade s § 144 OZ).

3. Žalovaný bol preto povinný zaplatiť žalobkyňa titulom vyrovnania podielov sumu 25.182,76 eur. S prihladením na charakter vecí, dĺžku konania a výšku sumy, ktorú bol povinný žalovaný žalobkyňa plniť, súd prvej inštancie uložil lehotu na plnenie v trvaní 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok Zákon č. 160/2015 Zb. zákonov v znení neskorších predpisov). Rozhodnutie o vyporiadaní BSM má svoje špecifiká, keďže rozhodnutie je v záujme oboch strán sporu, ktoré sú povinné vyporiadenie uskutočniť, ide o tzv. *judicium duplex* (žalobu môžu podať obidve strany, súd nie je viazaný petitom žaloby). Pri stanovení úspechu nie je možné vychádzať zo skutočnosti kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil, ale úspech alebo neúspech v konaní, ktorý je v tom, akého podielu sa komu dostane. Súd postupuje v konaní o vyporiadaní BSM *ex offio*, preto ak sa dodrží základná parita podielov, čo bol aj daný prípad, je namieste, aby každá strana platila náklady zo svojho. Súd prvej inštancie rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania G., ktorá poskytla bankové informácie, čím vznikli peňažnému ústavu vecné náklady, pričom nárok na ich náhradu, aj vzhľadom na výsledok konania a zachovania parity podielu, bol priznaný voči obidvom stranám konania v rozsahu 50 %. Aplikáciou základného princípu v článku 4 odsek 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 470 ods. 2 CSP je možné nahradiť aj trovy konania štátu, a to voči stranám konania. V prípade vyporiadania BSM je možno uvažovať o plnom úspechu strán

sporu a je na mieste, aby každá strana platila náklady konania zo svojich prostriedkov. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, podľa § 262 ods. 2 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, navrhujúc jeho zmenu v časti výroku I. (v rozsahu masy BSM), II. (určenie jednotlivých vecí, ktoré boli priznané do výlučného vlastníctva strán sporu) a III. (vo výške sumy priznanej žalobkyni voči žalobcovi titulom vyporiadania podielov), alternatívne zrušenie a vrátenie vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil najmä tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa súd prvej inštancie nevysporiadal so všetkými námietkami žalovaného, čím došlo k zásahu do práva na spravodlivý súdny proces a rozhodnutie sa stalo nepreskúmateľným. Žalovaný preukázal uzavretie darovacej zmluvy na finančné prostriedky, za účelom kúpy motorového vozidla SEAT Alhambra. Druhá zmluvná strana (darca) čestným vyhlásením potvrdila uvedenú skutočnosť. Darovacia zmluva pritom nemusí byť v písomnej forme. Z darovacej zmluvy výslovne vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že darca odovzdá obdarovanému dar v hotovosti pri podpise tejto zmluvy. Tým obidve zmluvné strany potvrdili, že k odovzdaniu darovaných peňažných prostriedkov došlo. Žalobkyňa uvedené žiadnymi dôkazmi nevyvrátila. Argument, že žalovaný mal navrhnúť výsluch svedka nebol v súlade so zásadou kontradiktórnosti, keďže dôkaz mala navrhnúť žalobkyňa, pretože žalovaný uniesol dôkazné bremeno preukázaním svojho tvrdenia, podpisom na darovacej zmluve, čestným vyhlásením darcu a svojim vyjadrením ako obdarovaného. Aký ďalší dôkaz by bol ešte objektívne možný, pri preukázaní skutočnosti darovania peňažných prostriedkov. Súd prvej inštancie svojvoľne označil písomný dôkaz za účelový. Súd prvej inštancie pochybil aj v počítaní. Ak dospel k záveru, že žalovaný vybral 8.000 eur, čo žalovaný nespochybňuje a súd polovicu tejto sumy zohľadnil a o túto sumu navýšil podiel žalobkyne, kde potom žalovaný zobral peniaze na kúpu motorového vozidla, ak nie z darovaných peňažných prostriedkov. Súd prvej inštancie však zaťažil žalovaného jednak sumou 10.000 eur, pretože nesprávne zaradil do masy BSM motorové vozidlo SEAT Alhambra a súčasne sumou 4.000 eur (polovica sumy výberu z účtu). Žalovaný de facto z toho istého právneho titulu platí žalobkyni dvakrát. Žalovaný pritom vybral z účtu 8.000 eur na opravu kúrenia. Išlo pritom o povolené prečerpanie, teda úver zo strany banky pre žalovaného, čím vyvstala otázka, kde teda zobral ďalších 11.000 eur na kúpu auta SEAT Alhambra (ak bol v mínuse na bežnom účte, ak nie z darovaných peňazí). Motorové vozidlo SEAT Alhambra preto do masy BSM nepatrí. Žalovaný ďalej namietal právne posúdenie výberu sumy 8.000 eur, ktoré nemôže mať vplyv na posúdenie masy BSM a zohľadnenie tejto sumy vo výške jednej polovice (4.000 eur), keďže šlo o výber peňažných prostriedkov z účtu na opravu havarijného stavu kúrenia. Podľa výpisu z účtu bol na ňom zostatok 3.439,72 eur, preto z tohto bežného účtu nebolo možné vybrať sumu 8.000 eur. Žalovaný požiadal o úverový rámec a na jeho základe došlo k prečerpaniu peňažných prostriedkov na bežnom účte, na základe ktorého došlo k výberu celkovej sumy 8.000 eur. Nešlo preto o peňažné prostriedky patriace do BSM, ale o osobný záväzok žalovaného, ktorý do BSM nepatrí. Žalovaný nesúhlasil ani s právnym posúdením nároku na vrátenie plnenia zo Sociálnej poisťovne vo výške 418,40 eur, ktorý nárok na vyplatenie vznikol už počas trvania manželstva strán konania. Jednalo sa o dobrovoľné nemocenské poistenie týkajúce sa budúceho nároku na materské žalobkyne. Hoci táto suma bola vyplatená až po zániku BSM (30. júna 2015), príspevky na uvedené poistenie, resp. nárok na vrátenie tohto príspevku je potrebné zohľadniť v rámci vyporiadania BSM (príspevky boli uhrádzané zo spoločných prostriedkov výlučne na potreby žalobkyne). Žalobkyňa uhrádzala zo spoločných prostriedkov aj sumu 1.600 eur za trvania manželstva (v období od 1. júla 2012 do 1. decembra 2013), na poistenie v spoločnosti Wüstenrot a.s. Súd prvej inštancie uvedenú skutočnosť pri vyporiadaní BSM nezohľadnil. Dôkazy o výške platieb celkovo 1.600 eur sú pritom obsahom súdneho spisu a súd prvej inštancie sa mal touto otázkou zaoberať, hoci žalovaný uvedené nespomenul v záverečnej reči. Žalovaný taktiež preukázal vnos finančných prostriedkov 3.000 eur. V konaní bolo nesporné, že žalovaný predal motorové vozidlo SEAT Ibiza (ktoré priniesol do manželstva) a ktoré motorové vozidlo predal za sumu 3.000 eur, pričom v rovnaký deň použil tento výťažok z predaja motorového vozidla vo výlučnom vlastníctve žalovaného, na kúpu vozidla Škoda Octavia (peňažné prostriedky vo výlučnom vlastníctve teda použil na kúpu motorového vozidla Škoda Octavia, ktorá sa stala súčasťou BSM). Polovica zo sumy 3.000 eur (1.500 eur) mala byť teda zohľadnená ako vnos žalovaného do spoločného majetku. S poukazom na vyššie uvedené do vlastníctva žalobkyne súd prvej inštancie správne prikázal veci v hodnote 5.925,60 eur. Do vlastníctva žalovaného mali byť však prikázané hnutelné veci v hodnote 4.261,25 eur (motorové vozidlo

SEAT Alhambra v hodnote 10.000 eur do masy BSM nepatri). Súd prvej inštancie mal preto uložiť žalobkyni zaplatiť žalovanému polovicu z rozdielu hodnoty hnutelných vecí (1.664,35 eur), teda 832,18 eur. Vyrovnací podiel, ktorý má žalovaný vyplatiť žalobkyni predstavoval 16.182,76 eur. Bolo potrebné zohľadniť tiež žalobkyňou zaplatené poistné vo Wüstenrot 800 eur, žalobkyňou zaplatené poistné do Sociálnej poisťovne 209,24 eur a vnos žalovaného do manželstva ako hodnou motorového vozidla (jedna polovica zo sumy 3.000 eur). Suma 4.000 eur (predstavujúca chybné započítanie výberu 8.000 eur) nemala byť vôbec zohľadnená. Žalovaný s poukazom na judikatúru európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky zdôraznil nedostatky rozhodnutia súdu prvej inštancie z hľadiska náležitého odôvodnenia rozhodnutia súdu.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného namietala, že bankové operácie na účte žalovaného na predloženej výpise žalovaným sú neidentifikovateľné, pretože pri nich chýba popis bankovej operácie. Žalovaný nevysvetlil skutočnosť, ako mohol 28. novembra 2013 vybrať z účtu sumu 8.000 eur, ak boli tieto prostriedky poskytnuté z úveru, ktorý mu bol na účet pripísaný až nasledujúci deň 29.11.2013 (vo výške 10.380 eur). Ide o zjavný pokus žalovaného zneprehľadniť nakladanie s finančnými prostriedkami na svojom účte, pretože len pri týchto dvoch zápisoch chýba popis bankovej operácie, pričom ani nebolo preukázané, že šlo o originál výpisu z účtu banky. Z výpisu z účtu žalovaného nesporne vyplýva, že jeho zamestnávateľ mu pravidelne vyplácal mzdu v priemere viac ako 2.000 eur mesačne. Žalovaný pravidelne z tohto účtu robil výbery, ktoré si pravdepodobne odkladal na inom účte alebo ich mal v hotovosti uložené doma, o čom žalobkyňa nemala vedomosť. Okrem veľmi slušného mesačného príjmu žalovaného, zarábala aj žalobkyňa počas trvania manželstva, z toho dva roky v Taliansku. Nebol to teda len príjem žalovaného, ktorý spotrebovávali na bežné životné náklady a splácanie úverov žalovaného, ale aj príjem žalobkyne. Žalovaný preto mal z čoho odkladať peniaze (manželstvo bolo bezdetné). Súd prvej inštancie správne konštatuje, že nebolo preukázané, že kúpna cena vyplatená za predaj motorového vozidla SEAT Ibiza vo výške 3.000 eur bola započítaná na kúpnu cenu za motorové vozidlo Škoda Octavia vo výške 11.500 eur. Pri zániku manželstva Škoda Octavia už mala amortizovanú hodnotu, so žalovaným sa zhodli na sume 5.000 eur, takže adekvátne musela byť amortizovaná aj prípadná hodnota finančných prostriedkov vložených žalovaným na kúpu tohto motorového vozidla.

6. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne, opätovne zdôraznil, že ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný z účtu vybral sumu 8.000 eur, čo žalovaný nespochybňuje a súd polovicu tejto sumy zohľadnil a o túto sumu navýšil podiel žalobkyne, vyvstáva otázka, kde zobral žalovaný peniaze na kúpu motorového vozidla, ak nie z darovaných peňažných prostriedkov. Žalovaný bol tak nesprávne zaťažený sumou 10.000 eur (zaradením motorového vozidla SEAT Alhambra do masy BSM) a sumou 4.000 eur (polovica výberu z účtu). Z toho istého právneho titulu tak žalovaný platí žalobkyni dvakrát. Žalovaný má pracovný pomer v Rakúsku a všetky peňažné prostriedky mu chodia na účet, ktorého výpis je obsahom spisu. Námietačka žalobkyne ohľadom peňazí „bokom“ je irelevantná a ničím nepreukázaná. Výpisy z účtu boli žalobkyni predložené a tá výber nezistila. Výpis banky, na ktorý poukazovala žalobkyňa môže ozrejmiť len banka. Pred výberom sumy 8.000 eur bola na účte suma 3.439,72 eur. Po výbere sumy 8.000 eur išiel žalovaný do mínusu (4.560,28 eur), to ani nestačilo na kúpu motorového vozidla. Ak bol žalovaný v mínuse na bežnom účte, z akých financií zobral 11.000 eur na kúpu motorového vozidla SEAT Alhambra, ak bol v mínuse na bežnom účte. Z akých peňazí potom sporové strany žili (elektrina, voda, kúrenie, potraviny, doprava a pod.), ak súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný disponoval hotovosťou a na účte bol debet. Došlo preto k nesprávnemu vyhodnoteniu predložených dôkazov súdom prvej inštancie a zaradenie vozidla SEAT Alhambra do masy BSM. Pokiaľ ide o sumu 3.000 eur je logické, že išlo o peňažné prostriedky, ktoré boli transformované ako predajná cena majetku vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ktoré použil na kúpu motorového vozidla Škoda Octavia, ktorá sa stala súčasťou BSM. Žalovaný svoje tvrdenia preukázal kúpnyimi zmluvami, žalobkyňa to nerozporovala a preto polovicu zo sumy 3.000 eur (1.500 eur) mal súd prvej inštancie posúdiť ako vnos žalovaného a zohľadniť ju. Pokiaľ sa chce strana sporu úspešne brániť v spore, musí tvrdiť určité skutočnosti a pre svoje tvrdenie musí označiť dôkazy (R 40/1982). Následky spojené s nesplnením povinnosti tvrdenia ako aj dôkaznej povinnosti, nesie tá strana sporu, ktorá ich nespĺnila.

7. Proti rozsudku v časti o náhrade trov konania (IV.) ako aj v časti náhrady trov konania G. Z. (V. a VI.), tiež v časti náhrady trov konania štátu (VII. a VIII.) podala včas odvolanie žalobkyňa, navrhujúc priznanie plnej náhrady účelne vynaložených trov konania. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením. Od začiatku sa snažila so žalovaným na vyporiadaní BSM dohodnúť, aj za cenu veľkých ústupkov, práve s prihliadnutím na trovy konania. Na prvom pojednávaní (10. januára

2015) prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že je ochotná sa dohodnúť. Žalovaný však oznámil, že žalobkyni nič nedá a čo si odniesla, jej musí stačiť. Na základe vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní, to bolo odročené za účelom pokusu o mimosúdnu dohodu. Právni zástupcovia strán konania sa za týmto účelom aj stretli, dospeli k návrhu možnej dohody s tým, že žalovaný mal vyplatiť žalobkyni 22.000 eur. Ten však uzavretie dohody odmietol. Vo veci sa uskutočnilo 11 pojednávaní, žalobkyňa prejavila ochotu dohodnúť sa, prijatím aj nižšej sumy z titulu finančného vyrovnania (18.000 eur). Žalovaný tento návrh odmietol. Súd prvej inštancie sa taktiež pokúšal o uzavretie zmiernosti, no pre postoj žalovaného bezvýsledne. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania nevzal do úvahy, hoci výslovne upozorňoval žalovaného na možnosť, že uzavretie dohody môže byť pre neho výhodnejšie ako rozhodnutie súdu. Podľa ustálenej súdnej praxe nie je vylúčené, aby sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatnila zásada úspechu, aj keď súd rozhoduje o spôsobe vyporiadania. Pri týchto sporoch ide u žalobcov o plný úspech vo veci, ak sa výrok meritorneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom (podľa názoru žalobkyne rozhodnutie súdu prvej inštancie sa zhoduje s tým, čoho sa domáhala žalobkyňa žalobou o vyporiadanie BSM).

8. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne označil odvolanie za neopodstatnené. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. - VIII. napadnutého rozhodnutia je zákonné a vecne správne. Obidve strany sporu sa snažili prostredníctvom právnych zástupcov dohodnúť sa na zmiernom vyriešení veci. Napriek snahe obidvoch zmluvných strán k tomu nedošlo. Žalovaný musel znášať trovy dokazovania ako aj trovy právneho zastúpenia v rovnakej miere ako žalobkyňa. Uvedenej skutočnosti si musela byť žalobkyňa vedomá. Z návrhu na vyporiadanie BSM nebolo jasné, akú výšku žalobkyňa požaduje. To bolo možné zistiť až počas súdneho konania, keď trovy právneho zastúpenia stranám vznikli. Vznik trov konania bol teda zapríčinený konaním samotnej žalobkyne. Žalovaný by taktiež mohol tvrdiť, že žalobkyňa neprijala jeho ponuku na mimosúdnu dohodu a zapríčinila samostatné konanie. Žalovaný bol pripravený uzavrieť mimosúdnu dohodu, ak by boli akceptované aj jeho pripomienky, či predstava. K tomu nedošlo. Žalovaný predložil iniciatívne protistrane svoje výpisy, hoci tak urobiť nemusel. Banka žalovaného odmietla súdu výpisy poskytnúť. Žalovaný sa snažil a bol nápomocný vec riešiť, dôkazy nezatajoval, nad rámec svojich povinností predložil iniciatívne výpis z účtu, hoci v konečnom dôsledku to malo nepriaznivý vplyv na meritorne rozhodnutie voči žalovanému. Strany sporu sa snažili dospieť k dohode, o čom svedčí priebeh konania, keďže sa v čiastkových otázkach, najmä masy huteľných vecí, ich hodnoty, splátok hypotekárneho úveru a zostatkoch na účte, dohodli. Nie je možné dávať za vinu žalovanému, že bránil procesným spôsobom svoje práva v rámci súdneho konania. Žalovaný apriori neodmietal dohodu, má však právo na svoju predstavu o vyporiadaní BSM.

9. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1, 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolania obsahujú zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

10. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Preukázaný skutkový stav je v sporovom konaní vždy výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, ktoré boli povinné na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo navrhnuť dôkazy. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania a každá strana bola povinná označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ako i na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné), teda zisťuje skutkový stav veci, ktorý je výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, t. j. do akej miery si splnia svoju povinnosť označiť alebo predložiť dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, pričom miera splnenia tejto povinnosti zásadne predurčuje skutkový záver súdu, ako základ právneho posúdenia uplatneného nároku.

12. Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok sudcu o tom, ktoré z rozhodných a sporných skutočností sú považované za preukázané vykonaným dokazovaním.

13. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že ak v konaní o vyporiadanie BSM niektorá strana tvrdí, že vec do vyporiadania BSM nepatrí, musí svoje tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje stranu konania, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do predmetu vyporiadania BSM nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania manželstva strán konania patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a treba ich vyporiadať.

14. Vo vzťahu k spornému zaradeniu motorového vozidla SEAT Alhambra do predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd prvej inštancie hodnotil dôkazné bremeno na základe skutočnosti (ne)prevzatia daru žalovaným v hodnote 11.000 eur od svojho brata ako darcu, s poukazom na listinné dôkazy, a to darovaciu zmluvu a čestné vyhlásenie darcu.

15. Z darovacej zmluvy uzavretej dňa 20.12.2013 medzi darcom (W. X.) a obdarovaným (žalovaný) vyplýva, že podľa článku I. darca na základe tejto zmluvy daruje a odovzdáva obdarovanému peňažné prostriedky vo výške 11.000 eur a obdarovaný tento dar prijíma. Podľa článku II. 2.2. sa zmluvné strany dohodli, že darca odovzdá obdarovanému dar v hotovosti pri podpise tejto zmluvy.

16. Ak darovacia zmluva obsahuje vyhlásenie zmluvných strán o odovzdávaní daru, v danom prípade peňažných prostriedkov obdarovanému, ktorý tento dar prijíma (článok I 1.1.) a to v hotovosti pri podpise zmluvy (článok II. 2.2.), tento zrejmy obsah konsenzu zmluvných strán nemožno bez ďalšieho vyhodnotiť konštatovaním, že odovzdanie daru obdarovaný nepreukázal.

17. Prejav vôle darcu a obdarovaného na listinnom dôkaze označenom ako darovacia zmluva nemožno vykladať inak než, že podmienka prenechania a prijatia peňažných prostriedkov bola splnená. Obsah darovacej zmluvy potom potvrdzuje aj čestné vyhlásenie darcu (W. X., brata žalovaného).

18. Aj v prípade existencie týchto listín, preukazujúcich uzavretie darovacej zmluvy, možno však v spore namietať, že k darovaniu nedošlo, čo však vyžaduje predovšetkým popretie konkrétnych skutočností protistranou, ktoré nebolo v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedené a vyhodnotené (sporné a nesporné skutočnosti). V dôsledku toho absentuje aj zdôvodnenie úvahy súdu prvej inštancie o výsluchu svedka (brata žalovaného), za účelom preukázania ktorej spornej skutočnosti medzi stranami konania mal byť dôkaz vykonaný.

19. Vierohodnosť určitej správy (poznatku) získaného vykonaním dôkazu, súd hodnotí izolovane, ako i v spojení so správami získanými vykonaním všetkým ostatných dôkazov. Výsledkom celkového hodnotenia je potom záver o (ne)preukázaní tvrdenej skutočnosti, ktorá je v sporovom konaní podkladom pre záver, či a do akej miery si strana konania aj splnila svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenia. Záver súdu prvej inštancie, že z dôvodu nepreukázania samotného prevzatia sumy 11.000 eur žalovaným od darcu, nebolo preukázané, že motorové vozidlo SEAT Alhambra, resp. jeho kúpna cena, bola zaplatená z výlučných prostriedkov žalovaného (získaných darovaním), nemohol z vyššie uvedených dôvodov obstať.

20. Pokiaľ súd prvej inštancie len sekundárne poukázal na skutočnosť, ktorá tvrdenia žalovaného „oslabuje“ (výbery peňažných prostriedkov z účtu žalovaného v rozhodnej dobe), tomuto podpornému záveru opäť chýbalo vyhodnotenie dôkazného bremena vo vzťahu k peňažným prostriedkom tvoriacich spoločný majetok, ktorý môže každý z manželov vybrať formou finančných prostriedkov z účtu a používať pre bežnú spotrebu, najmä vo vzťahu k tým prostriedkom, s ktorými bolo nakladané v rozpore s § 144, § 145 OZ. Na základe uvedeného by potom bolo možné konštatovať, či vzhľadom k majetkovým pomeroch manželov išlo o obvyklú správu majetku, a to predovšetkým vo vzťahu k výberu sumy 8.000 eur z účtu (či išlo o úspory, ktoré treba zaradiť do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne iné).

21. V kontexte uvedeného by potom nebolo došlo k duplicitnému zohľadneniu sumy vo výške 8.000 eur, ktoré mal vybrať žalovaný zo svojho účtu v peňažnom ústave dňa 28.11.2013, ako dispozícia s peniazmi umožňujúcimi zaplatenie kúpnej ceny motorového vozidla SEAT Alhambra (odsek 60) a súčasne ako spoločné prostriedky vynaložené na výlučný majetok žalovaného (odsek 67 - 69).

22. Odvolacia námietka žalovaného v uvedenom smere bola preto dôvodná. Ak jeden z manželov za trvania manželstva vybral z účtu peňažné prostriedky, ktoré boli predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov nesie dôkazné bremeno o tom, že ich použil v súlade s ustanovením § 144 a nasl. OZ, teda najmä na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržiavaním majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve, prípadne iné. Pokiaľ takéto použitie nepreukáže, je treba vybrané prostriedky zahrnúť do masy bezpodielového spoluvlastníctva a vyporiadať. Súd prvej inštancie však v odôvodnení napadnutého rozhodnutia označil finančné prostriedky vo výške 8.000 eur len ako výber z účtu v peňažnom ústave, bez toho aby pri tejto peňažnej sume vyhodnotil tvrdenia strán (dôkazné bremeno), teda ako úspory tvoriace spoločný majetok manželov alebo aj úverové finančné prostriedky na základe zmluvy o povolenom prečerpaní na účte v peňažnom ústave žalovaného (ako o kombináciu takýchto peňažných prostriedkov). Ak by nešlo o spoločné peňažné prostriedky manželov vo výške 8.000 eur, prichádzalo do úvahy posúdenie osobného záväzku jedného manželov voči peňažnému ústavu a z toho vyplývajúci režim pri vyporiadaní BSM.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný finančné prostriedky vo výške 8.000 eur označil ako finančné prostriedky z úveru a žalobkyňa sa na súdnom pojednávaní 28.01.2016 tiež vyjadrila, že by sa malo jednať o debetnú transakciu. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že dôkazné bremeno, leží na tej strane konania, ktorá z existencie tvrdených skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky a preto druhý z manželov musí preukázať, či použil finančné prostriedky spôsobom, ktorý nezakladá povinnosť ich nahradiť, bolo tu správne za predpokladu, že išlo o finančné prostriedky tvoriaci spoločný majetok. Takýto režim ale nemožno uplatniť v prípade úverových finančných prostriedkov poskytnutých peňažným ústavom na základe zmluvy s jedným z manželov.

24. Odvolacia námietka žalovaného o nevyporiadaní sa s charakterom peňažných prostriedkov vo výške 8.000 eur bola preto dôvodná.

25. Súd prvej inštancie dospel k záveru vo vzťahu k posúdeniu nároku na vrátenie plnenia zo Sociálnej poisťovne vo výške 418,47 eur, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí plnenie poisťovej zmluvy pokiaľ bolo za trvania manželstva v prospech ktoréhokoľvek z manželov realizované. Nielen mzda, ale aj akékoľvek iné peňažné plnenie, ktoré ktorýkoľvek z manželov získa počas trvania manželstva (s výnimkami uvedenými v zákone), sa stáva súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva okamihom ich vyplatenia niektorému z manželov. Vznik nároku na peňažné plnenie ešte nezakladá istotu, či vôbec, kedy a v akej výške bude toto peňažné plnenie skutočne vyplatené. Rozhodujúcim okamihom pre začlenenie do bezpodielového spoluvlastníctva je teda okamih nadobudnutia peňažného plnenia, nie vzniku nároku na toto plnenie (porov. rozsudok NS ČR sp.zn. 30Cdo/2051/2001).

26. Z listinného dôkazu Sociálnej poisťovne zo dňa 30.06.2015 vyplývalo, že poisťné na sociálne poistenie vo výške 418,47 eur bolo poukázané žalobkyni dňa 01.07.2015, teda po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sa nemožno domáhať náhrady toho, čo bolo vynaložené na zadováženie vecí, ktoré slúžia bežnej osobnej potrebe jedného z manželov alebo na úhradu jeho bežných povinností, prípadne na úhradu povinností, ktoré vyplývajú zo zákona (porov. Z IV. s.502). Z písomného potvrdenia Sociálnej poisťovne z 27.05.2015 je zrejmé, že žalobkyňa bola súčasne registrovaná aj ako zamestnanec a zaplatila poisťné na dobrovoľné nemocenské poistenie, v dôsledku čoho mala byť vykonaná kontrola súbehu činností zamestnanca a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, pričom preplatok na poisťnom, ktorý vznikne z prekročenia maximálneho vymeriavaceho základu na nemocenskom poistení, mal byť poukázaný žalobkyni, k čomu aj došlo (po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov).

27. V prípade, ak by došlo k vráteniu zaplateného poisťného v dôsledku prekročenia zákonných limitov platieb, nejednalo by sa o plnenie z poisťovej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie sa nezaoberal charakterom vyplatenej sumy 418,47 eur Sociálnou poisťovňou, na základe listinných dôkazov, ktoré mu boli predložené, chýbal argumentačný základ, ktorý mohol odvolací súd preskúmať.

28. Odvolacia námietka žalovaného vo vzťahu k poisteniu žalobkyni v spoločnosti Wüstenrot, a.s. nebola dôvodná, keďže na súdnom pojednávaní 16.01.2019 žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu výslovne uviedol, že uvedené poistenie do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí. Súd prvej inštancie, v zmysle zásady kontradiktórnosti konania, mal však vyhodnotiť, či medzi stranami konania bolo nesporné, že peňažné prostriedky týkajúce sa poistenia žalobkyne.

29. Súd prvej inštancie ďalej neprihliadal na žalovaným tvrdený vnos vo výške 3.000 eur s poukazom na skutočnosť, že žalovaný tvrdil, no nepreukázal, že došlo k započítaniu kúpnej ceny 3.000 eur motorového vozidla SEAT Ibiza (ktoré bolo výlučným vlastníctvom žalovaného) na kúpu motorového vozidla Škoda Octavia za trvania manželstva, keďže z ustanovení kúpnej zmluvy nevyplývalo, že by predávajúci z dôvodu kúpy vozidla SEAT Ibiza o uvedenú sumu kúpnu sumu vozidla Škoda Octavia znížil.

30. Z kúpnych zmlúv predložených žalovaným vyplýva, že žalovaný predal motorové vozidlo SEAT Ibiza za kúpnu cenu 3.000 eur a v rovnaký deň kúpil vozidlo Škoda Octavia za kúpnu cenu 11.500 eur (kúpne zmluvy boli podpísané M. O. ako fyzickou osobou v prípade prvej kúpnej zmluvy a ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti S Auto, s.r.o. pri druhej kúpnej zmluve). Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu na súdnom pojednávaní 28.01.2016 označila sumu 3.000 eur ako započítanú pri úhrade kúpnej ceny za vozidlo Škoda Octavia. Súčasne žiadala v danom spore, aby súd prvej inštancie prihliadol na čiastočné vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ku ktorému malo dôjsť tým, že žalobkyňa odovzdala žalovanému sumu 1.500 eur a prevzala od neho osobné motorové vozidlo Škoda Octavia. Odovzdanie sumy 1.500 eur preukazovala aj výpoveď sestry žalobkyne.

31. S poukazom na uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie o nepreukázaní tvrdeného vnosu žalovaným, prestavujúceho finančné prostriedky len jedného z manželov vynaložené na získanie veci za trvania manželstva, aj za spoločné finančné prostriedky, nemalo oporu vo vykonanom dokazovaní. Z obsahu spisu tak vyplývala dôvodnosť námietky žalovaného, že žalobkyňa vnos žalovaného do BSM nerozporovala (nadobudnutie motorového vozidla Škoda Octavia sčasti za prostriedky jedného z manželov, teda žalovaného).

32. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I.ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napr. sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

33. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

34. S poukazom na vyššie uvedené, nemohol obstáť záver súdu prvej inštancie o určení predmetu BSM, ako ani záver o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vrátane výplatku na vyrovnanie podielov.

35. Podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktoré nenahrádza konanie pred súdom prvej inštancie).

36. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, postupovať v súlade s prejednacou zásadou Civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ohľadom ktorých nesie každá zo strán dôkazné bremeno. Hodnotenie dokazovania zahŕňa v sebe i vyhodnotenie unesenia dôkazného bremena každej zo strán (ohľadom tvrdení, ktoré každá strana podľa hmotného práva má preukázať). Na takto preukázaný skutkový stav na základe vykonaných dôkazov (v prípade nevykonania navrhnutých dôkazov je potrebné uviesť dôvody), súd prvej inštancie aplikuje relevantnú právnu normu.

37. Pre aplikačnú prax je mimoriadne významná otázka dôkazného bremena, zaťažujúca povinnosťou preukázať skutkové tvrdenia, ktoré viac ako v iných veciach budú založené na rozporných tvrdeniach bývalých bezpodielových spoluvlastníkov. Dôkazné bremeno bude zaťažovať toho z bezpodielových spoluvlastníkov, ktorý tvrdí, že majetok nadobudnutý počas trvania manželstva nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva, že za trvania manželstva boli na jeho výlučný majetok vynakladané jeho výlučné prostriedky nepochádzajúce zo spoločného majetku (porov. Občiansky zákonník pre prax, komentár, judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESĽP, II. vydavateľstvo Eurounion, s.3394), vychádzajúc z popretia ním tvrdených skutočností protistranou.

38. Vyhodnotenie dôkazného bremena predpokladá náležité hodnotenie dokazovania, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu neznamená jeho ľubovôľu. Hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, má vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe, pričom výsledky hodnotenia dôkazov podľa § 220 ods. 2 CSP musia byť súčasťou odôvodnenia rozsudku. Prisudzovanie hodnoty pravdivosti konkrétnemu dôkazu predpokladá, že sudca takýto dôkaz posudzuje najskôr izolovane z hľadiska vierohodnosti toho, kto ho podáva. Až potom môže pristúpiť k posudzovaniu, hodnoteniu všetkých dôkazov v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov z hľadiska pravdivosti predpokladá najskôr posúdenie ich hodnovernosti.

39. Dôkazné bremeno, že motorové vozidlo, nadobudnuté počas trvania manželstva, nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, zaťažuje žalovaného. Prostriedky tvoriace spoločný majetok môže každý z manželov vyberať z účtu a používať pre bežnú spotrebu. Preto pri vyporiadaní spoločného majetku súdom nemožno prihliadať k čiastkam, ktoré boli vybrané z účtu alebo vkladnej knižky, na ktorých boli uložené úspory manželov a spotrebované za trvania manželstva, pokiaľ nešlo o prostriedky vynaložené na výlučný majetok jedného z manželov alebo o prostriedky, s ktorými bolo nakladané v rozpore s § 144, § 145 OZ (porov. R 6/1972). To či nakladanie s majetkom v konkrétnom prípade tvorí obvyklú správu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, je ponechané na úvahu súdu.

40. V prípade, že vyhodnotenie dôkazného bremena povedie k záveru o disponovaní hotovosťou vo vzťahu k spornému nadobudnutiu motorového vozidla, nemožno rovnaké peňažné plnenie duplicitne zohľadniť ako úspory (aktívum) tvoriace spoločný majetok a dispozíciu s nimi posúdiť aj na iný účel (oprava kúrenia z dôvodu havarijného stavu).

41. Predovšetkým bude potrebné sa vysporiadať s posúdením charakteru peňažných prostriedkov 8.000 eur, či predstavujú aktívum a teda úspory na peňažnom účte žalovaného, prípadne ich časť alebo úverové finančné prostriedky (na základe zmluvy o povolenom prečerpaní účtu), s odlišným režimom pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

42. Pri posudzovaní vyplatenej sumy 418,47 eur Sociálnou poisťovňou žalobkyni, bude opäť dôležité správne posúdiť druh vyplatenej peňažnej plnenia a až následne aplikovať pravidlá pri vyporiadaní BSM vo vzťahu k nemu.

43. Správne vyhodnotenie sporných a nesporných skutočností bude zahŕňať aj nároky týkajúce sa vnesenia sumy 3.000 eur žalovaným do BSM.

44. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť

rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

45. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

46. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

47. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne v časti o náhrade trov konania je možné uviesť (vzhľadom na závislosť výroku o náhrade trov konania od meritórneho rozhodnutia), že ak žalujúca strana dosiahla v súdnom spore autoritatívne rozhodnutie s rovnakým spôsobom vyporiadania, na akom sa bezvýsledne pokúšala dohodnúť s protistranou a aké súčasne navrhla v súdnom spore, bola by v spore v plnom rozsahu úspešná.

48. Podľa § 379 písm. a) Civilného sporového poriadku okrem hlavného výroku, v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie sú obsiahnuté aj ďalšie výroky, ktoré sú závislé od tohto hlavného výroku. Okrem rozhodnutia o náhrade trov konania medzi stranami konania (IV.), je takýmto výrokom aj rozhodnutie o náhrade trov konania štátu (VII. VIII.) a priznanie práva na náhradu nákladov peňažnému ústavu v rozsahu 50 % voči každej strane (V. VI.). V dôsledku toho došlo k zrušeniu i týchto závislých výrokov a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

49. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.